

Notatka informacyjna na temat Oceny sprawności europejskich ram sprawozdawczości publicznej – konsultacje Komisji Europejskiej

Kontekst

Sprawozdawczość publiczna spółek ma za zadanie informowanie interesariuszy, inwestorów, wierzycieli i inne zainteresowane strony o sytuacji spółek w celu zapewnienia ochrony, skuteczności rynku, dostępu do kapitału, ułatwienia transakcji transgranicznych, zwiększenia zaufania publicznego, zrównoważenia i odpowiedzialności.

Prawo UE dotyczące sprawozdawczości publicznej opiera się na wielu aktach prawa unijnego, które były przyjęte w różnych okresach i przez lata przechodziły liczne zmiany, z których ostatnie w 2013 i 2014 r. miały rozwiązać konkretne problemy.

Aby ocenić działanie i spójność różnych zmian legislacyjnych wprowadzanych w ciągu ostatnich 10 lat, Komisja zdecydowała się przeprowadzić kompleksową ocenę ich sprawności i adekwatności.

Ponadto sprawozdawczość spółek musi stawić czoła długoterminowym wyzwaniom, które mogą mieć wpływ na obecną sytuację, np. pojawiające się zapotrzebowania na sprawozdawczość dotyczącą zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji.

Komisja szczególnie zwróci uwagę na synergie i interakcje z politykami, które nie są bezpośrednio przedmiotem oceny. Są to między innymi: prawo spółek (zarządzanie, utrzymanie kapitału, fuzje, nowe ujawniania zgodnie z Dyrektywą w sprawie praw interesariuszy), cyfryzacja (rozporządzenie EiDAS, przepisy dot. swobodnego przepływu danych, propozycje dot. cyklu życia spółek), reformy opodatkowania spółek, przepisy dotyczące minerałów z regionów ogarniętych konfliktami. Równolegle Komisja przeprowadza ocenę sprawności sprawozdawczości dot. nadzoru w sektorze finansowym tj. raportowanie jednostek objętych regulacjami UE do organów nadzoru.

Cel i zakres

Ocena pozwoli ustalić, czy obowiązki związane ze sprawozdawczością publiczną, w tym wymogi raportowania finansowego i niefinansowego spółek z ograniczoną odpowiedzialnością w UE, spełniają swoje cele (skuteczność, przydatność i wartość dodana dla UE), czy różne zmiany w dorobku wspólnotowym są ze sobą spójne (spójność obecnej legislacji jako całości) i na koniec czy koszt i ciężar obowiązków sprawozdawczych są racjonalne i proporcjonalne.

Ocena obejmie różne wymogi sprawozdawcze na dzień dzisiejszy z uwzględnieniem najnowszych zmian w Dyrektywie w sprawie rachunkowości i Dyrektywie w sprawie przejrzystości wprowadzonych w 2013 r. oraz zmian w Rozporządzeniu w sprawie MSR wprowadzonych w 2015 r.

Należy zauważyć, że ta ocena sprawności ma inny charakter niż bieżąca ocena sprawności wymogów raportowania do organów nadzoru w sektorze finansowym.

Po pierwsze Komisja oceni, czy ramy sprawozdawczości finansowej UE spełniają swoje zadania. Rozważone zostanie, czy ramy są odpowiednie dla działalności transgranicznej w ramach bardziej zintegrowanego wspólnego rynku i dobrze funkcjonujących rynków kapitałowych, jak radzić sobie z pojawianiem się nowych modeli biznesowych w połączeniu z rosnącym znaczeniem wartości niematerialnych w gospodarce cyfrowej, czy uproszczenia dla małych podmiotów działają odpowiednio, w tym te dla mikroprzedsiębiorstw, jaka jest rola Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej i ich interakcji z szerszymi ramami rachunkowości UE oraz jak funkcjonują konkretne wymogi ujawniania informacji przez spółki notowane na giełdzie. W ramach tych prac Komisja dokona przeglądu rachunkowości mikroprzedsiębiorstw oraz kryteriów wielkościowych definiujących MŚP, jak również ostatnie zmiany w Dyrektywie w sprawie przejrzystości.

Komisja bardziej konkretnie skupi się też na sektorze finansowym i oceni, czy konkretne ramy rachunkowości dla instytucji finansowych i firm ubezpieczeniowych są nadal spójne z innym ustawodawstwem dotyczącym sprawozdawczości oraz wzmocnionymi ramami ostrożnościowymi i nadzoru.

Po drugie istnieje duże zapotrzebowanie na sprawozdawczość publiczną dotyczącą szerszego spektrum tematów raportowanych przez większą grupę. Sprawozdawczość spółek na temat kwestii zrównoważonego rozwoju zyskuje rosnące znaczenie jako narzędzie, dzięki któremu uczestnicy rynku mogą odpowiednio oceniać tworzenie wartości przez firmy w długim terminie i ich zarządzanie ryzykiem braku równowagi. W ramach oceny sprawności Komisja dokona przeglądu funkcjonowania Dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, biorąc pod uwagę ostatnie zmiany w zrównoważonych finansach. Komisja przyjrzy się również innym wymogom sprawozdawczym, takim jak raporty na temat płatności na rzecz rządów przez przemysł wydobywczy i pozyskiwania drewna.

Po trzecie na rynku zachodzą stałe zmiany dotyczące interakcji i integracji różnych rodzajów sprawozdawczości spółek (finansowej, niefinansowej i innych raportów). Komisja rozważy, czy mogą one przyczynić się do powstania bardziej skutecznych i wydajnych ram sprawozdawczości UE.

Po czwarte cyfryzacja tworzy długoterminowe wyzwania, jak również szanse. Ponieważ inwestorzy i społeczeństwo w większości zgłaszają zapotrzebowanie na lepszy dostęp do informacji, postęp technologiczny może doprowadzić do istotnych uproszczeń w sprawozdawczości publicznej oraz redukcji administracyjnych obciążeń spółek.

Dla potrzeb Oceny sprawności termin „spółki” obejmuje spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zgodnie z Dyrektywą w sprawie rachunkowości, spółki, które wyemitowały papiery wartościowe na regulowanym rynku w UE, oraz banki i firmy ubezpieczeniowe podlegające pod Dyrektywę o sprawozdaniach banków i firm ubezpieczeniowych.

Ocena sprawności w sposób holistyczny obejmie Dyrektywę w sprawie rachunkowości, w tym sprawozdawczość niefinansową, Rozporządzenie w sprawie MSR, Dyrektywę w sprawie przejrzystości, Dyrektywę w sprawie sprawozdań banków i Dyrektywę w sprawie sprawozdań firm ubezpieczeniowych. Uwzględniona zostanie najnowsza ocena MSSF.

Ocena obejmie ustawodawstwo na poziomie 1 i 2.

Otwarte konsultacje będą trwały do 21 lipca 2018 r. Ostatecznie powstanie dokument roboczy służb Komisji, który zostanie opublikowany w 2 kwartale 2019 r.

Konsultacje z obywatelami i interesariuszami

Strategia konsultacji będzie polegać głównie na otwartych konsultacjach publicznych, wysłuchaniach, spotkaniach dwustronnych z interesariuszami, debatach ad hoc z ekspertami oraz badaniach zewnętrznych, które obecnie odbywają się w zakresie mikro przedsiębiorstw i sprawozdawczości w poszczególnych krajach w przemyśle wydobywczym i pozyskiwania drewna.

Konsultacje publiczne będą miały na celu zgromadzenie opinii szerokiej rzeszy interesariuszy, w tym dużych spółek, MŚP, instytucji finansowych, organów regulacyjnych i nadzorczych, firm księgowych i audytorskich, inwestorów oraz przedstawicieli biznesu, społeczeństwa, nauki, organizacji pozarządowych, w tym osób prywatnych i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem. Na ich podstawie zostanie ustalone, czy obecne wymogi sprawozdawcze spełniają założone cele, ustanawiają odpowiednią równowagę między różnymi potrzebami interesariuszy i nadal działają zgodnie z przeznaczeniem.

W szczególności uczestnicy zostaną poproszeni o opinie na następujące tematy:

1. Czy obecne ramy sprawozdawczości finansowej spełniają swoje cele i nadal będą je spełniać w gospodarce cyfrowej, czy poziom harmonizacji i uproszczeń spełnia potrzeby dużych grup transgranicznych oraz MŚP, jaka jest rola MSSF dla spółek nienotowanych i notowanych na giełdzie, w tym czy aspekty zarządzania w długim horyzoncie czasowym nie działają na szkodę zrównoważonych inwestycji, oraz czy ustawodawstwo dla banków i firm ubezpieczeniowych jest spójne z ustawodawstwem w zakresie sprawozdawczości i ostrożności,
2. Czy ujawnienia finansowe i niefinansowe w obszarze sprawozdawczości dotyczącej kwestii środowiskowych, społecznych i zarządzania spełniają swoje zadania, w tym również ujawnienia dotyczące zrównoważonego rozwoju,
3. Czy należy zachęcać do eksperymentowania ze sprawozdawczością zintegrowaną, aby poprawić skuteczność i wydajność ram sprawozdawczości UE, a jeśli tak, to w jaki sposób,
4. Czy sprawozdawczość publiczna spółek w wystarczający sposób bierze pod uwagę postęp technologiczny, albo przynajmniej nie jest dla niego utrudnieniem, oraz jak najlepiej można wykorzystać nowe narzędzia, aby osiągnąć lepsze efekty przy mniejszych nakładach.
5. Swoje stanowisko będzie można przedstawić w ankiecie on-line otwartej dla wszystkich zainteresowanych podmiotów i osób dostępnej pod adresem:
<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/finance-2018-companies-public-reporting?surveylanguage=en>.

Opracowanie i tłumaczenie: Dział Współpracy z Zagranicą SKwP, na podstawie Fitness check on public reporting by companies Evaluation Roadmap, Dn. 25.05.2018 r.